

Dojmy z cesty do Paříže.

(Píše J. D. EDUARD NAVRÁTIL.)

"La Touraine".

Náhle však vynořilo se před lodí něco, čím každý "zevloun" je opravdu překvapen ve svém nejménějším očekávání. Byl to plující palác, či spíše pevnost na vodě, bíle natřená dle všeho železná se dvěma věžičkami, mnohými okny ve více řadách nad sebou a pak jakými vahami nahofe, se dvěma velikými koulemi na ploché střeše, které pořád vyškakovaly, jako písky u parního stroje. Byl tam také komín, železný, poměrně úzký na to velké plující těleso, v němž na dolejší plošině kupilo se na sta lidí a bylo vidět i více povozů s koňmi.

Udiveně člověk pohlíží na tu podivnou obludu, hledaje mimovolně nějaké ty "kanony", které by přece měly z ní vyčouvat, neboť myslí svatovšate, že je to nějaká válečná loď, či spíše nějaká ta plující "baterie," či cos podobného, o čem často sice člověk čte, ale málo kdy shledné, byť jen na obrázku.

Zdánilivě nemotorný ten železný netvor pluje dost rychle a přes tu chvíli píská pronikavě a z hluboka, jakoby Ival.

Jest to železný prám na převoz, "ferri", jak se zde jmenuje po anglicku. Na ten se vejde hezkých pár set lidí. Některé mají i poschodí a někdy je všude plno lidí. To je něco jiného, než přívoz na naši stříbropenné Vltavě v Podskalí.

Parní prám, který vypadá jako plující pevnost. Tak velkolepá věc věnována tak všednímu účelu. O podivná Ameriko!

Běhy se poněkud značně zvýšily, v porovnání s výškou jich v Hobokenu, New Yorku a Brooklynu a sůžijí se v tak zvaných "Narrows" (Úžinách). Konečně loď pluje "úžinami", průlivem to jako širokou mohutnou nádhernou řekou, pravá to přístavní vrata, ale velkolepá, půvabná a přírodní. Ony skalnaté ostrůvky vypadají se svými skupinami budou jako pevnosti v širém moři. Lze však zřítí dvě pevnosti skutečně určené k hájení vjezdu. Na levo, na břehu Long Islandu, dosti hloím v těchto místech, ale také již vyššími, zvedají se rovné čáry Forty Hamiltonovy s kamenými valy a bateriemi na nich. Nad nimi třepce se na vysoké žerďi ve světlém větráku prapor Spoj. Států s červenými a bílými pruhy a bílými hvězdami v modrém poli.

Tvz tato vypadá poněkud jinak, nežli Terezín, Josefův atd.

Na druhé straně "Úžin" jest: Forta Wadsworthova na Staten Islandu. Náspý skutečně zelené, toho druhu jako na hrabáčích rakouských, s pěkně profižnými otvory pro řadu děl. Tam chodí také stráž a nad pevností visí krásná vlajka Svobodné Ameriky. Na levo, u samé vody, jest stráž opuštěná tvrz Lafayettova, cihlová to stavba, podobná spíše skladištní, za něž je nyní používána. Tudy táhne se ještě Brooklyn a dále ještě téměř až k samému širokému oceánu. Nedaleký ostrůvek "Hoffman" používán je za karanténu a dále Swinburne, kde je nemocnice pro nákazy, lež nad samými "Úžinami."

Long Island odděluje od pevniny pouze neširoký průliv, jenž je spíše močalem, který rychle mizí s otčí.

Na nízkém, dlouhém břehu, skoro jakoby to vše v houpajícím se moři ploválo, objevila se velká skupina prapodivných budov, podobná tak asi nejvíce ještě nějaké výstavě, ale daleko snad podivnější, nápadnější, pestřejší. Vypadalo to jako samé skoro pavilony, ale prapodivných forem, nad nimi řada rozličných kopulí, pestré zbarvených, červených, modrých, žlutých, zelených a vedle toho množství nějakých jako lešení. Nade vším tím vyznávalo několik věží a pak — nesmírný slon, nikoliv však živé zvíře, jen groteskní výtvor, podnikavého Yankeea, který počítaje na známé dělníky velkých děl, svých vážených spolupracovníků, zřídil tuto prapodivnou restauraci v blíže mořem. To je Conby Island. Tam v letě jezdí "New York" a pak se baví v žaludku rozličného zvířátka tancem a jinými výstřednostmi. Je to vše ze dřeva. Na blízku jsou pak končíky, skluzavky, dostihy, hospody, houpačky, lze si koupiti tam praženou kornu, pinutsy, párky, ústíce, pivo, muziky tam hrají a pak — to je ovšem nejlábnější, tisíce lidí se koupí v moři, které má tam povlový spád a píšťící běh, "a to je vám rámu, kříku a smiču, až uši zaléhají. Avšak pozor, zastíť své oči "Cudností", bys neviděla tu zkázu.

Mužští, ženské, staří, mladí, všecko se koupe dohromady a dovádí, jiní hledají zase pěknější mušle, kterých je na miliony po břehu.

Výšiny Staten Islandu, velikého ostrova na pravo, který rozkládá se v rozlehlou zátoku mořskou, při ústí řeky Hudsonu, tvoří tím vlastně obrovský přístav new-yorský, tak ohromný, že by skutečně, jak se tvrdívá, našel v něm veškeré loďstvo světa, ty celé statisíce plavidel, nejen místa zakotvení, ale vůbec i k manevrování, při úplné bezpečnosti při sebe větší bouři na oceáně se značnou všude téměř hloubkou a značným pohodlím ku přistání a nakládání. Běhy Staten Islandu táhnou se na kolik mil, jako pásmo pěkných vrchů, pokryté zelení, v níž kryjí se na sta rozmlých, rodinných domků, všeho druhu, známého amerického slohu a výstavnosti, kotěží, vil a residencí, vesměs čistých, úpravných, různými barvami natřených, obklopených krásnými zahrádkami. V tomto letním období svěží zeleň strání a svahů mění se v nídech smaragdoví, skvostné barvy, jak umí to jen americká příroda tak neskonalé půvabným způsobem, a to husté listí, ač málo, přece bystrému oku při zavnutí svěžího větríku, popřává pohledu na pestré ty domky, s neschýsnými věžičkami, arkýři, sloupky a výstupky, jakými je zdobí fantastická architektura, postrádajících pravého vkusu.

Pomalou završá se celé to velkolepé panorama rejdý new-yorské, jež jest svého druhu pohledu v celém světě jediné.

Poslední pevný bod jest Sandy Hook, vedle jehož světelný právě plujeme. Běhy americké ztrácejí se pomalu v dálce a kolem jen široký oceán. Kolem samá cizota, na celé lodi a mimo tuto, kam jen oko sáhá, hluboce rozbrázděný oceán.

Naposledy vidím modrý pruh ameriky, ztrácející se jako mrak na obzoru, a tu zdá se mi, jako bych zavrál opět jeden svazek svého života. Však v jakou vazbu jej dáti? — Nyní budu mítí dost času ku přemýšlení, než otevřu svazek druhý. Zajímavější, se šťastnějším koncem svazku předělych? — To ve hvězdách stojí psáno! Tam v té z očí mizící pevnině zanechávám mnohé dobré přátele, ubíraje se do nové ciziny, bych tam opět vyhledal si nových přátel. Zda budou tak dohří a upřímnými, jako ti tam, v té modravé duli? Jaké as změny staly se tam, v tom drahém rodném kraji, krásné vlasti mé — jaké změny staly a stanou se ve mně samotném, než vrátím se opět v dom otcovský?

"Farewell, farewell," Ameriko, jež po dva roky byla jsi mým domovem. "Farewell," ty domove všech bez domovů. Ač velice po hostinnou jsi ke všem těm miliónům přistěhovalců, kteří krutým osudem z vlastní vrbnání byli a nuceni byli, často s krvácejícím srdcem, vyhledati si nové domovy — novou vlast' — na rozsáhlém území tvém, o jehož velikosti mládkotý Evropan má pravé poněti, přec mnoho, mnoho je těch, kteří stále touží, a zcela přirozeně, po staré vlasti. Ples to, že těšil jsem se všem těm výhodám, jež poskytuje všem svým svobodným občanům, a že v úctě mám tvou vznešenou, svobodomyslnou ústavu, doufám, že mi nezauzíš, že srdce i duše má touží po krásné drahé vlasti mé, a že nepřál bych si, kdybych jednou nešťastným osudem donucen byl, hledati spokoženosti na pohostinné půdě tvé. "Farewell, farewell."

Dokonalé trávení. Tělesné zdraví a síla závisí přímo na dokonalém trávení. Nezáří-li potravu vaše náležitě strávenou, vaše životní síla se brzy sbroutí a tělo vaše stane se obětí choroby. Krev stane se slabou a nečistou, takže jednotlivá ústrojí ochabnou a nejsou s to, aby prováděla práci, k níž je přirozeně ustanovila. Severova žaludeční Hořká jest nejlepší prostředek při léčení nezáživnosti a všech obtíží žaludečních. Ona osvěžuje a sílu ústrojí ten, podporuje a upravuje trávení, zabraňuje nemocí a tvoří čistou a živnou krev, dodává celému tělu sílu a energii. U všech osob slabé soustavy tělesné, které následkem nemoci velice oslabily, není nad Severovu žaludeční Hořkou. Táž rychle se oslabenou soustavu posiluje, výkony tělesné upravuje a zdraví vůbec podporuje. Při všech nemocích malarických jest její působení rychlé a jisté. Cena 50 centů a \$1.00. Na prodej u všech lékárníků nebo přímo u vyrobitele W. F. Severy, Cedar Rapids, Ia., proti zaslání uvedeného obnosu.

Předplácejte na Pokrok Západu pouze \$1.00 ročně.

REPUBLICAN STATE CANDIDATES.

	
G. W. MARSH, For Secretary of State.	G. D. FOLLMER, For Com. Public Lands and Bldgs.
	
JOHN H. MICKY, For Governor.	F. N. PROUT, For Attorney General.
	
CHARLES WESTON, For State Auditor.	E. G. MCGILTON, For Lieutenant Governor.
	
PETER MORTENSEN, For State Treasurer.	W. K. FOWLER, For Supt. Public Instruction.

RÚZNÉ ZPRÁVY.

Ze Záhřebu se sděluje, že pošta, jezdící mezi Somcem a Vrbovcem, okradena byla o 8800 K, jež byly v pytlíku, dodaném vojenskou správou bosensko-hercegovačskou. Podařeno ulaveno bylo na šikovatele Koeniga, dříve ale než byl výsledek s tímto proveden, Koenig se zastavil.

Nucení dovolená. — Rozhodující osobnosti všech finančních ústavů vídeňských se usnesly, aby každý úředník byl nucen nastoupiti každého roku dovolenou aspoň na šestnáct dnů. Dovolená, jež dosud byla výhodou pro úředníky, bude nyní proměněna v povinnost a dva týdny, po které se budou musiti držet práce, přispějí právě tak k jejich zotavení jako k upokojení fideletů. Tak činí škoda lidí nejen moudré, ale i humani; byloť a jest nemálo chětí i u bank, kteří žádost o povolení dovolené přijímají s velkou nechuťí a v každé takové žádosti spatřovali nedostatek horlivosti ku práci a smyslu pro povinnost. Pánům dostalo se nyní lekce; od nynějška, když některý z jejich úředníků požádá o dovolenou na několik dnů, budou především spatřovati v tom záruku, že žadatel má čisté svědomí a povolí s radostí a ochotou, k čemu dříve svolovali jen neradi a nevlídně, ba někdy i žádost zamítli. "Právo na dovolenou," jež se stanoviska sociálního netěba ani odhodňovat, stane se pojednou, bohužel, jen u bank povinností, nad jejímž plněním rozhodující krubů budou bdíti bedlivěji, než byly ochotny přiznávatí jí jako právo.

Jak se nálož ve Francii s vianošskými vorky a tiskopisy, které podléhají cla. — Dle sdělení mezinárodní kanceláře světového poštovního spolku, nebudou přístě vorky a tiskopisy, docházející z ciziny do Francie a mající obsah, jenž clu podléhá, posílány zpět na místo podání, nýbrž budou vyčleny. Budou-li zásilky takové obsahovati předměty, jichž dovoz do Francie jest zakázán, budou zabaveny.

Podání přehoda. — Z Říma se oznamuje: Dne 22. listopadu 1897 byla v korytě řeky Panaro nalezena mrtvolá ve stavu již značně pokročilé hniloby. Z počátku byla domněnka, že nebožtík jest bývalý přednosta stanice z Modeny, ale záhy vyšlo na jevo, že bývalý přednosta stanice dle dosud mezi živými. Tu připadla policie na myšlénku, že by to mohl být jakýs Antonio Governatori, jež před několika měsíci byl náhle opustil svoji manželku a zmizel beze stopy. Opustěná manželka, známá koncertní zpěvačka Teresina Chelottiova, byla zavolána, aby mrtvolu prohlédla a ona i jeden z

přátel Governatoria prohlásili, že zcela určitě poznávají pohřešovaného dle jizvy pod pravým okem. Tak tedy pohřben signor Governatori s veškerou slávou a vdova jeho provdala se brzy potom za koncertního mistra Damiana Arcellia. To bylo roku 1898. Těchto dnů však objevil se milý signor Governatori opět a tážal se, jak se vede jeho manželce. Bylť se zdržoval po pět let v Uhrách, až se v něm probudila touha po drahé Teresii, jež nikterak nebyla nadšena, sledávši se opět s ním. Zatím co si ůřady lámou hlavu, kterak zařadí toho, jenž byl již prohlášen za mrtvého, opět mezi živé a kterak naložit s druhým, zcela zákonným manželstvím domnělé jeho vdovy, navštívuje signor Governatori, jenž patrně nepostráda humoru, každodenně na hbitově svůj náhrbek, jež mu dala vystavit jeho "zarmocněná vdova."

Ve Vratislavi stál dne 30. září před porotou šlechtic Wangenheim, "jeden z nejšlechtetějších a nejlepších synů německého národa", podle vratislavského listu "Volksrecht". Obžalován byl z těžkého ublížení na těle, jehož se dopustil na statku Křešovicích na polských zemědělských dělnících. Jednu z popadl za krk a tahal jí kus cesty. Dělnice na poli poběhlí holi, bil je pěstí do tváře, až krvácel z úst i nosu. Jednu pokopal do života. Státní žalobce navrhnul, aby byl uznán vinný a potrestán 14 denním vězením. Ale porota jej uznala za nevinnu. Právě tak jako v Čechách a na Moravě v podobných případech.

K úmrtí Emila Zoly. — V některých dílech Zolových jeví se jakás divinace, jež nepatrně spjatována v jeho "Germinálu", kde líčí rozsáhlý chliphého vyděrače rozruženými ženami, výjev to, jenž se takřka doslovně udál několik let po vydání "Germinálu" při stávce horníků v pávni ardenské. Zajímavo jest, že Zola hned v první kapitole svého románu "Rim", jež vyšel též v českém překladě, líčí smrt zadušením. Právě tu: "... to bylo onoho strašného večera, když první vnikl v opuštěné ulici do pokoje, v němž právě matka s pěti malými dětmi skončila sebevraždu ze zoufalství a z hladu; drama bídy, jež rozehrálo se v Paříži na několik hodin. Nebylo zde ani nábytku ani prádla, vše bylo zaneseno kus po kuse sousednímu vetešníkovi. Nic než ubívaly kamfiaks, z nichž vystupoval kouř... Matka klela na slavník polovypřázděný, kojící malé tříměsíční robě a kapka krve perčila se na špičku prsu, k němuž se dychtivě vztahovaly žíznavé rty malé mrtvolky. Dvě černé, třífletá a pětiletá, dvě hezké blondýny, spaly zde vedle sebe též

Předplat' se na... Pokrok Západu,

nejlacnější týdeník na západě, pouze \$1.00 ročně.

Nebraska Business

Shorthand College.

Boyd Building roh 17té a Harney ul. — Omaha, Neb.

Pohled na odbor obchodní a bankovní.

Schválena fidelety vyšších škol, předními obchodníky a soudními zpravodaji.

Kněhvezení... Obchodní systém od počátku.
Těsnopis... Grahamův a Groggerův systém.
Strojopisectví... Metoda dotýkavá.
Angličtina... Prakticky a dokonale.

Zříděna před desíti lety. Škola, již není rovná.
Zaměstnává nejschopnější učitele.

"UPLNĚ DOKONALÁ."

Nejlepší a nejdokonalejší ústav na západě.
\$3000 uloženo min. roku v nových psacích strojích.
\$2500 uloženo v novém zařízení odboru obchodního.
Další poschodí pronajato k pohodlí žáků.
Místa opatřena 90 proc. všech loňských žáků.
Opatřujeme práci pro žáky mimo školních hodin, by na stravu vydělali si mohli.
Podzimní běh počne 2. září.
Pište si pro krásný katalog, zdarma.

ADRESA: A. C. ONG, A. M., LL. B., pres.
OMAHA, NEB.

HAMBURSKO-AMERICKÁ LINIE.

Společnost tato udržuje celý rok pravidelné spojení s Evropou dvou- a třítrubnými loděmi. Nejrychlejší jízda z New Yorku do Hamburku. Loď odjíždí ve čtvrtek v sobotu.

Hamburgsko-americká Linie jest nejstarší Německá Trans-Atlantická Paroplav. Společnost a vlastní 202 lodí majících hřmounosnost 541,083 tun. Je to těchto jsou veliké námořní parníky zahrnující 24 dvoutrubkových parolodí které ku pohodlí cestujících zvlášť zařízení jsou. Takový počet parolodí a vlastní žáná jiná společnost. Ohledně přepravy a cen obrátte se na...

HAMBURG-AMERICAN LINE

37 BROADWAY, gen. úřad. NEW YORK.
159 Randolph St., Chicago, Ill., neb. jedl. jud. náb. l.

Paroplav. Spol. Sev.-německého Lloyd.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moř: za 5 dní 15 hodin a 10 minut.

Přeplování ceny:
Po parolodích expresních z New Yorku do Bremen..... \$38.00
Po parolodích prav. dělných z New Yorku do Bremen..... \$30.00
Po parolodích expresních z Bremen do New Yorku..... \$38.50
Po parolodích pravidelných z Bremen do New Yorku..... \$36.50

Hlavní úřadovna:
JELRICHS & CO., 5. Broadway, New York
Hlavní jednatelé pro západ:
H. GLAUSENIUS & CO., 90-92 DEARBORN Street CHICAGO, ILLINOIS.

Lee-Glass-Andreesen Hardware Com.

Tažené, vyráběné a lakované plechové nářadí. — Cínovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostatní dřát, hřebíky, nožířské zboží, stěrkly, síťové zábráně, náboje a sportovské zbraně.

9th & Harney ulice. Omaha, Neb.

Severovy léky.

Severův Balsám pro plíce, jistý lék proti kašlu, nastužení, chraptivosti, zánětu průdušek a plic, chřipce, záškrtu, bolestem v krku a všem chorobám plic. Cena 25 a 50 centů.	Severův Olej sv. Gotharda vždy uleví bolesti, revmatismus, neuralgii, otoky, vymknutiny, dnu, přemožení a všechny záněty. Cena 50 centů.
Severův životní Balsám upravuje zažívání, povzbuzuje chuť k jídlu, přemáhá zácpu, bolesti hlavy a všechny slabosti. Hodí se zvláště pro lidi staré a slabé. Cena 75 centů.	Severův Silitel ledvin a jater přivádí tyto orgány k pravidelné práci, léčí překrvení, krvavé močení, písek, Fezavku, zánět ledvin, žlutoučku a katarrh měčyče. Cena 75c a \$1.25.

vyléčí všechny krevní a kožní nemoci, krlice, vředy, nádory, rúzi, slany tok, zvětšené žlázy a všechny syfilistické nemoci.
CENA \$1.00.

Severův Krvečistitel

W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA